

Aan de directies van de autonome centra
voor algemeen welzijnswerk

Departement Welzijn, Volksgezondheid
en Gezin
Markiesgebouw - Markiesstraat 1, 1000 Brussel
Tel.: 02-553 31 24 - Fax: 02-553 31 40
E-mail: info@wvg.vlaanderen.be
Internet: www.vlaanderen.be/welzijnengezondheid

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
		14AC1/AWW/ME	
vragen naar / e-mail	telefoonnummer	datum	
Marijke Enghien	02-553 33 49	7 juli 2006	
marijke.enghien@wvg.vlaanderen.be			
Bart Lemmens			
bart.lemmens@wvg.vlaanderen.be			

Betreft: Omzendbrief betreffende de versterking van de aanpak van intrafamiliaal geweld - partnergeweld

Geachte directie,

De Vlaamse Regering maakte in haar regeerakkoord duidelijk dat ze werk wil maken van de strijd tegen het intrafamiliaal geweld: 'We voeren de strijd op tegen alle vormen van inter- en intrafamiliaal geweld, kindermishandeling, partnergeweld, ouderenmis(be)handeling'.

Geweld tussen partners, geweld binnen een gezin, moet zoveel mogelijk voorkomen worden. Als het zich voordoet, moet het gestopt worden en moet actie ondernomen worden om te voorkomen dat het zich opnieuw voordoet. Mijn beleid is er uitdrukkelijk op gericht dat signalen en situaties van intrafamiliaal geweld vooreerst gezien en (h) erkend worden. Vervolgens dat mensen die geweld meemaken weten waar ze dit kunnen melden en zien dat er gevolg aan gegeven wordt. Dit is de achtergrond voor de aanpak van partnergeweld die ik hierna voorstel.

Deze aanpak spoort met de aanbevelingen van een deskundigenwerkgroep die op mijn verzoek een synthese- en adviesnota over het Vlaamse zorgaanbod inzake intrafamiliaal geweld opstelde. Deze nota pleitte o.m. voor een preventieve aanpak van intrafamiliaal geweld, voor meer dwarsverbanden in de zorg en voor een betere samenwerking en afstemming met de politieke en gerechtelijke instanties. Ook de mogelijkheden van het algemeen welzijnswerk om mee te werken aan de aanpak van intrafamiliaal geweld werden duidelijk belicht.

Daarnaast heb ik actief meegewerkt aan het Nationaal Actieplan tegen het Partnergeweld, waarin wordt aangekondigd dat de centra voor algemeen welzijnswerk verder gesensibiliseerd en gevormd zullen worden inzake de intrafamiliale geweldsproblematiek en dat zij een centrale rol zullen krijgen in het Vlaamse beleid inzake partnergeweld.

Bovendien zijn onlangs twee omzendbrieven van het College van Procureurs-Generaal verschenen (COL3 en COL4) die richtlijnen geven over de manier waarop de politiediensten en parketten met deze problematiek moeten omgaan. In deze omzendbrieven wordt terecht gewezen op de mogelijkheden van de hulpverlening in de context van intrafamiliaal geweld en partnergeweld en worden de procureurs des Konings uitgenodigd samenwerkingsverbanden uit te werken met de hulpverlening.

Rekening houdend met al deze elementen zal ik aan de Vlaamse Regering voorstellen een budget van 658.000 euro beschikbaar te stellen om de aanpak van intrafamiliaal partnergeweld in het algemeen welzijnswerk te versterken. De centra voor algemeen welzijnswerk beschikken immers over verschillende werkvormen die een belangrijke bijdrage leveren in de aanpak van intrafamiliaal geweld. (vluchthuizen, vrouwenopvang, gezins- en relatiebegeleiding, crisisopvang, slachtofferhulp, justitieel welzijnswerk, bemiddeling, enz.). Het is de bedoeling dat de centra voor algemeen welzijnswerk hun huidig aanbod sterker en gericht inzetten in situaties van partnergeweld en dat ze ook zeer nauw samenwerken met andere welzijns- en gezondheidsdiensten en met de politionele en gerechtelijke diensten. De extra middelen zijn een aansporing om de totale werking van het algemeen welzijnswerk beter af te stemmen met de intrafamiliale (partner-) geweldsproblematiek.

Het is de uiteindelijke bedoeling alle betrokkenen in een situatie van intrafamiliaal geweld te begeleiden naar een nieuw of beter (samen-) leven zonder geweld.

1. Operationele doelstellingen

Als de Vlaamse Regering de middelen ter beschikking stelt, zullen ze verdeeld worden over de gerechtelijke arrondissementen in Vlaanderen en Brussel. De centra voor algemeen welzijnswerk uit eenzelfde gerechtelijke arrondissement dienen een gezamenlijk beleidsplan op te stellen inzake de aanpak van intrafamiliaal geweld.

Dit beleidsplan moet de volgende operationele doelstellingen concretiseren:

- een preventief aanbod verwezenlijken (b.v. meewerken aan het project Tiran-nie-soe);
- een duidelijk en toegankelijk aanspreekpunt creëren waar zowel burgers, de politie/parket als andere welzijns- en gezondheidsdiensten een hulpvraag naar aanleiding van intrafamiliaal (partner-) geweld kunnen stellen;
- het ontwikkelen van een samenwerkingsverband en een netwerkstructuur – met duidelijke afspraken - en dit zowel intern (binnen het algemeen welzijnswerk) als extern (met politie/parket en andere welzijns- en gezondheidsdiensten) zodat een geïntegreerd hulpaanbod ontstaat;
- een verruiming van het hulpaanbod dat kan worden ingezet in situaties van intrafamiliaal geweld;
- een laagdrempelige, outreachende werkwijze hanteren;
- het verhogen van de deskundigheid met betrekking tot het tussenkomen in de relationele geweldscyclus en de methodische aanpak van hervulpreventie.

In dit kader wens ik volgende aspecten van de hulpverlening te onderstrepen:

- crisisinterventie: er wordt zo snel mogelijk na de melding van de acute geweldsituatie op een actieve wijze ambuland of mobiel tussengekomen, en dit met het oog op het stoppen van het geweld, het waarborgen van de veiligheid van de slachtoffers en eventueel het herstel van de communicatie;
- na de interventie wordt samen met de betrokkenen de crisissituatie geanalyseerd en wordt een hulpverleningsvoorstel op maat geformuleerd. Hierbij wordt aandacht besteed aan alle leden van het cliëntsysteem (partners, kinderen, ...);
- er wordt een hulpaanbod (vaardigheidstrainingen, psychosociale begeleiding, therapie, ...) gerealiseerd, hetzij intern binnen het CAW, hetzij extern door een partner uit het samenwerkingsverband (CIG, CGG, psychiatrie, ...). Indien een extern hulpaanbod wordt verstrekt, is het de

bedoeling dat de CAW's de rol van casemanager opnemen. Dit wil zeggen dat de CAW de uitvoering van het hulptraject bewaken en mee opvolgen;

- de hulpverleningsketen is zo kort mogelijk (geen lange ketting van melders, hulpverleners of doorverwijzers) en waarborgt een nauw aansluitende zorg op maat.

2. Product- en procestoetsen

Van de centra voor algemeen welzijnswerk worden de volgende resultaten verwacht:

- er is een lokaal samenwerkingsverband tussen de CAW's, politie/parket en relevante welzijns- en gezondheidsactoren (CIG, CGG, K&G, ...) die actief zijn in eenzelfde gerechtelijk arrondissement;
 - er is tegen 1 december 2006 een gemeenschappelijk beleidsplan per gerechtelijk arrondissement en een samenwerkingsovereenkomst met relevante welzijns- en gezondheidsactoren en een overzicht van de reeds gemaakte afspraken met politie/parket waarin ook dient te zijn opgenomen dat men de beleidsplanning naar de toekomst op elkaar gaat afstemmen in functie van de aanpak van intrafamiliaal geweld. Op die manier zal een hecht netwerk ontstaan;
 - er is een verruiming van het aanbod voor gezinnen die geconfronteerd worden met intrafamiliaal (partner-) geweld gerealiseerd;
 - er is een registratie waaruit duidelijk de omvang en het profiel van de doelgroep blijkt en die aansluit bij de afspraken uit het Nationaal Actieplan Partnergeweld;
 - er vindt een effectmeting plaats door 6 maanden na het afsluiten van de begeleiding te peilen naar de situatie van het gezin.
- Over deze resultaten dient uitvoerig gerapporteerd te worden in het werkingsverslag 2007.

3. Verdeling van de middelen

Het voorgestelde bedrag zou de financiering mogelijk maken van 14 voltijdse medewerkers. De geplande verdeling ervan houdt rekening met het aantal inwoners van het gerechtelijk arrondissement, de geregistreerde misdrijven inzake slagen en verwondingen binnen de familie binnen het gerechtelijk arrondissement en de onderbezetting (beschikbare hulpverleningscapaciteit) per gerechtelijk arrondissement.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de verdeling van het aantal vte per regio.

Gerechtelijk arrondissement	Betrokken CAW	Vte
Brussel	Archipel, Delta, Mozaïek, Regio Vilvoorde, Zenne en Zoniën	2,50
Leuven	Hageland, Regio Leuven	0,75
Antwerpen	De Mare, De Terp, Mettopool	1,50
Turnhout	De Kempen	1,50
Mechelen	Het Welzijnshuis	1,00
Hasselt	Sonar, 't Verschil	1,50
Tongeren	Sonar, 't Verschil	0,50
Kortrijk	Midden-West-Vlaanderen, Piramide, Stimulans	0,75
Brugge	De Poort, De Viersprong, Middenkust	0,50
Ieper/Veurne	De Papaver	1,00
Gent	Artevelde, Visserij	1,00
Dendermonde	Regio Aalst, 't Dak-Teledienst,	1,00

	Waasland	
Oudenaarde	Zuid-Oost-Vlaanderen	0,50

In de gerechtelijke arrondissementen waar meerdere centra actief zijn, moeten de betrokken centra afspreken welk centrum zal instaan voor een proactief beleid inzake de aanpak van intrafamiliaal geweld. De administratie zal de betrokken centra uitnodigen op een persoonlijk onderhoud teneinde hun bereidheid tot het vervullen van deze opdracht na te gaan.

Indien de betrokken centra zelf niet tot een akkoord komen, zal de minister de middelen aan een centrum toewijzen.

Dit impliceert niet dat de centra die nu geen extra middelen ontvangen, hun huidige werking op dit terrein kunnen afbouwen.

4. Ondersteuning

Voor de methodische ondersteuning, gegevensverzameling, begeleidend onderzoek, rapportering en kennisoverdracht naar de sector heb ik een overeenkomst afgesloten met het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk. Ook kan een beroep gedaan worden op de expertise van de provinciale coördinatoren geweld op vrouwen.

5. Implementatie

Het is belangrijk dat de overheid erop kan toezien dat de beoogde doelstellingen/product- en procestoetsen effectief worden gerealiseerd. Daarom dient elk betrokken centrum tegen uiterlijk 1 december het beleidsplan, zoals hierboven beschreven, aan de administratie te bezorgen.

Een bovenlokale stuurgroep zal de implementatie van deze beleidslijn nauwgezet opvolgen. Deze stuurgroep zal samengesteld zijn uit vertegenwoordigers van een aantal centra voor algemeen welzijnswerk, het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk en de administratie. Bovendien is het bedoeling in dit forum ervaringen uit te wisselen en oplossingen uit te werken voor acute problemen, met name samenwerkingsproblemen.

Tenslotte wens ik u nog mee te delen dat de effectieve subsidiëring van de extra personeelsleden slechts in werking kan treden na expliciete goedkeuring door de administratie. De subsidiëring zal gelden vanaf de 1ste dag van de maand waarin het personeel effectief is aangeworven.

Met de meeste hoogachting,

[getekend]

Inge VERVOTTE
Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.